

ČESKÁ
STOMATOLOGIE
ročník 114,
2014, 1,
s. 24

H. Larjava (ed.): Oral wound healing

Wiley-Blackwell 2012, 1. vyd., vázáno, 407 stran. ISBN 978-0-8183-0481-1

Publikace s podtitulem „Cell biology and clinical management“ je dílem 34 odborníků věnujících se různým medicínským oborům a pocházejících ze šesti zemí (Kanada, USA, Velká Británie, Francie, Itálie, Finsko). Najdeme mezi nimi zejména různé zaměřené stomatology, především parodontology, též maxilofaciální a plastické chirurgy, ale i výzkumníky zabývající se biochemií, molekulární biologii, tkáňovým inženýrstvím. Jde o syntetizující dílo, jež v 15 kapitolách souhrnně pojednává o hojení ran a regeneračních procesech v dutině ústní, či lépe v orofaciální oblasti. Protože v jiných, oborově specifických publikacích bývá tato tematika pojednávána jen stručně a neúplně, jde o velmi záslužný autorský a vydavatelský počín.

Úvodních sedm kapitol se v obecné rovině zabývá hojivými procesy odehrávajícími se v lidském těle. Jsou věnovány postupně hemostáze, hemokoagulaci a jejich poruchám, zánětové reakci a imunitním pochodům, roli jednotlivých cytokinů a dalších regulačních působků (lipoxiny, resorciny, protektiny, maresiny), fibroblastům, tvorbě a remodelaci granulační tkáně, keratinocytům a epitelizaci ran, angiogenezi. Následujících osm kapitol se zabývá podrobně hojením různých typů tkáňových defektů v dutině ústní, jimiž jsou extrakční rány, parodontální defekty (včetně všech typů regenerativních

technik klinicky v současnosti využívaných), vhojující se dentální implantáty, též poranění zubní dřeně, ale i kožní rány včetně popálenin. Poslední, obsáhlá kapitola je věnována problematice hojení rozsáhlých poresekčních dentofaciálních defektů (49 stran), samozřejmě s důrazem na možnosti hojení kostní tkáně. Literární citace jsou uvedeny na konci každé kapitoly. Za závěrečnou kapitolou ještě následuje podrobný dvojúrovňový rejstřík.

Úkolem autorského kolektivu bylo provést „filtraci“ obrovského množství současných poznatků o hojivých a regeneračních procesech a jejich zasažení do potřebného kontextu. Autor recenze míní, že se to mezinárodnímu kolektivu autorů povedlo.

Publikace je graficky velmi pěkně upravená. Text je přehledný, provázený v dostatečném množství barevnými schémata, grafy, makro- a mikrofotografiemi a klinickou fotodokumentací. Kniha zaujme zejména lékaře zabývající se maxilofaciální a dentoalveolární chirurgií, parodontologií, implantologií, ortodoncií, ale i postgraduální studenty v oboru stomatologie/zubní lékařství. Má pro to všechny předpoklady.

Doc. MUDr. Radovan Slezák, CSc.
Hradec Králové